

שישה יצאנו באותו בוקר מר ונמהר, שישה יצאנו – ורק שניים חזרו. הארבעה שלא חזרו – ניספו. לעולם לא יחזרו לארץ החיים, ליקיריהם. בעבודתם השלווה נקטלו ונפלו ביד זדונית. שישה היינו ושניים נשארו.

זה היה ב-8 בפברואר 1968. יצאנו באותו בוקר, כרגיל, לקטוף בננות. נוסף לטרקטור, היו לנו שתי עגלות עם ציוד רגיל לקטיפה. השישה שיצאו היו: חיים מוצרי, חנן לרנר, יהודה חלק, מתנדב משוויץ – גרהרד, רמי מור (שנהג בטרקטור) ואני. הצעיר השוויצרי יצא איתנו לעבוד בבננות בפעם הראשונה – וגם האחרונה – לפני עזבו את הארץ.

יצאנו לחלקה שלאורך תעלה ג', זו שממול לעמדת התצפית של הלגיון שבקצה העליון של הכפר הערבי בגורה, מדרום מזרח לירמוך.

עבדנו בזוגות. אתי עבד הצעיר משוויץ, שלא הכרתיו קודם-לכן. מילאנו עגלה אחת וגמרנו קטיפה החלקה, כשהעגלה השניה עוד לא מלאה. לפני שנפרדנו, יצאתי לדקות מספר לקצה החלקה, שעל שפת המדרון התלול, להסתכל בנוף המקסים והשלו. פתאום ניגש אלי חיים בריצה, ודרש ממני לחזור ולהכנס לתוך המטע. הוא חשש מהמוצב הירדני שממול – דמותו של צופה נראתה מעל הביצור.

היה זה ימים אחדים לאחר שזחל"ם של משמר הגבול עלה על מוקש בנתיב הפטרולים בג'ונגל. בתקרית זו נהרג הגשש של אותו סיור. בור הפיצוץ נראה היטב על השביל.

קשרנו את שתי העגלות לטרקטור. העגלה המלאה הראשונה, והמלאה רק בחלקה – אחריה. אנחנו, הקוטפים, ישבנו על העגלה השניה, ויצאנו בדרך לחלקה האחרת כדי לגמור שם את הקטיפה. חלקה זו היתה במרחק של 5-7 דקות נסיעה.

בדרך עברנו על פני שדה זרוע חיטה, שהבהיק בירקותו העמוקה וגידולו השווה, כאילו גזזו והישוו את גובה הירקה במזמרה. המראה היה מרהיב ועיני נצמדו למראה.

היתה זאת התמונה האחרונה שאני זוכר מאותו בוקר, כי אחר כך הכל התערפל, נכון יותר – עד היום איני זוכר מאומה מכל מה שהתרחש כעבור שבריר שניה, ואפילו לא שמעתי התפוצצות.

זוכר אני רק שכשהתעוררתי, ראיתי על ידי את יהודית ואת אחותי מת"א. זה היה ביום שישי – 9/2 – בבית החולים, ושוב שקעתי בדימדומים. מאוחר יותר, סיפרו לי שדיברתי עם אנשים בזמן ששכבתי המום במטע אחרי ההתפוצצות, ושאלתי שאלות לעניין ושלא לעניין.

אך אני איני יודע על זה, ואיני זוכר אפילו שאספ ויהודית היו על ידי ודיברו אלי. כמו כן איני זוכר שהרופאים בדקו אותי או כל דבר אחר, מכל מה שעבר עלי במשך היומיים, לא זכור ולא ידוע לי דבר. בשבת בבוקר הייתי כבר ער.

כשביקר אותי מפקד משמר-הגבול, הוא סיפר לי מה שקרה, ואז ידעתי הכל. ידעתי שהטרקטור והעגלה הראשונה, העמוסה, נסעו בשביל על העקבות המהודקות של הדרך (מה שנקרא ה'קולי' בשפת החקלאים), הם עברו בשלום ע"י המוקש שהיה מוסתר בשולי ה'קולי' הבלתי-מהודק, ורק העגלה השניה, שעליה ישבנו, סטתה מן ה'קולי' והגלגל השמאלי האחורי – ששם ישבו שלושה אנשים – עלה על המוקש. שלושתם נהרגו במקום, ואני ויהודה שישבנו על צידה הימני של העגלה, נזרקנו למרחק של כ-20 מטר לתוך המטע, ושם מצאו אותנו.

את גודל האסון הבינותי רק אחר-כך, כשבדק אותי הרופא המנתח. ממנו שמעתי על גורלם המר של חברי. הייתי המום. לא יכולתי להבין. לא יכולתי להאמין, לא רציתי להאמין!

אבל המציאות טפחה על פני. לאט לאט הבינותי והתרגלתי למה שקרה. ידעתי שזה קרה באמת ובמציאות. יודע אני שלא אפגוש אותם עוד.